

內湖高工語文競賽原住民族語朗讀【海岸阿美語】 高中學生組 編號 1 號

Nisafaloco'an

Maraod to ko kacanglahan, tapal han maemin mapatedil no cidal ko hekal awaay ko kadit, ira ko cecay tadacifaloco'ay a takola' mihakakan itira i fafaed no rihi, misafaloco' milaheci to niharatengan, sapikalican tora takaraway i lawacay nora 'alo a kilang, sapinengnengan to kafangcal no tatapalen to no kacanglahan.

Makafana' to o mamikalic to kilang ko nisafaloco'an nora takora', ora romaroma sato a takola' maemin to a pasayra cingraan a ma'inal ato mangodo ko pinengneng i cingraan, nawhan mafana' cangra o sacalowayay konini a takola', o roma i wata ko pakaso'elin nangra i cingraan.

Maherek to mikilm to pitakodan konini a takola', o mamisatapang to a mitakod tora kilang, ya romaroma a takola' maemin to pametek ko mata a hantala to pikalic. Nika kinapinapina to misatakotakod koya takola', caho pakarepet a mitakec to ca'ang no kilang matefad to, ira to ko kinapina pakatakec, nika maherek matakec samanen to mafokil to, iyof han to no fali, satiwatiw sato ko tatirengan, cahocaho matefad to. Nika oni a takola' caay pitolas saliyaliyaw han nira pasayra to patosokan nira a misa'icel milifet.

Paka'araw ko tanikay toni tanodoka' sanay to ko tatirengan a takola', safaheka sa a milicay, “ Idangaw takola', nawiro sacifaloco' sa kiso sapikalican to kilang saw ? ” pamelet han noya takola' minengneng koya tanikay, paca'of han nira, “ O mamitapal kako a minengneng to kafangcal no kacanglahan a tatapalan, o roma i, falicen no mako ko kafokil no takola' a mikalic to kilang sanay a harateng! ” Efer sa miraod ko papa'ongay, pasowal to takola', “ Onini a kilang manga'ayay namo o takola' a mikalic saw? ” han nira.

O cahcah nira caay to pakatoor ko sasela'an noya takola' sowal sa, “ O harateng no mako maedeng kami sa kako.” han nira.

Makafana' to no polong a takola' koya sowal nira maemin to madenga, mahadoway to to kaca pitolas noya takola' a milifet, o faloco' nangra tangsol to macoda'ad a maemin, o sapirekoaw to nisafaloco'an noya calowayay a takola', oya romaroma to a takola' matatood to tala'alo misatanatanam mitakod toya kilang. Orasaka, ikor to tona hekal ira to ko faelohay a ngangan-- kangdaway takola'.

□蛙的志向

有一隻□蛙胸懷大志蹲在田□上，想爬上河邊那□最高的大樹，看看春天最美麗的風景。得知□蛙爬樹的志向後，其他□蛙都向□投來了羨慕和尊敬的目光。

這隻□蛙選好位置開始往樹上跳，好幾次，這隻□蛙連樹幹沒抱穩就掉了下來，幾次抱住了，又不知下一步□□辦，風一吹，一會兒又掉下來。但是，這隻□蛙還是一次又一次地向目標衝刺。

蟋蟀看見這隻□蛙，驚奇地問道：「□蛙兄弟，□□□老往樹上爬呀？」

□蛙瞥了蟋蟀一眼，回答道：「我要看春天美麗的風景，我要改變□蛙不會爬樹的命運！」

燕子飛過來，對□蛙說：「這樹是□蛙能爬的□？」

□蛙上氣不接下氣地說：「我想我們能！」

許多□蛙被這隻□蛙的話和堅持不懈的精神地感染，情□一下子高漲起來，□了實現那隻□蛙的心願，許多□蛙陸續向河邊的大樹跳去，後來，有了一個新物種 - 樹蛙。

內湖高工語文競賽原住民族語朗讀【海岸阿美語】 高中學生組 編號 2 號

O niyaro' no mako ko Kihaw

O niyaro' no mako ko Kihaw hananay i Kilong. O mipatirengan no Sifu kona loma' to haloma' no 'Amis i Kilong, fangcalay kona paloma'an, misi'ayaway to riyar ta do'do han nira ko 'apilis a talafekang a patireng to loma'. Ikafekang no niyaro' ira ko sefi to kasa'opon no niyaro', a'ayaw no sefi ira ko kakahaday a potal to kasakero'an no finawlan a miilisin. O lalan to kasadakang no niyaro' kakahaday, tosaay ko lalan, ccay i pasa'amis, ccay i pasatimol. Mingata to pitilidan ato pisalaman no lafang a koing, tadafangcalay a niyaro' kona Kihaw.

Iti:yaho, nani Posongay a mafolaw ko mama ato ina ako, tayni i Kilong mikilim to sakaira, saka caliw sa to loma' no Payrang, caay kaedeng to kafoti'an ko wawa, saka salinalinah sa micaliw to loma', lalimaen to to yacing ko ina, saka mitoor to finawlan no 'Amis a mitakaw patireng i pala no tao to loma', kinapinapina malaplap no tayhing hoca matastas no Sifu, caay ka talaw ko faloco' no 'alomanay, roma aca mapalit no tayhing tayni i hoing, caay ka patatiko' ko faloco' nangra. Kawrira, caay ka laheci ko patireng nangra to loma', saka halafin ko pahanhan no ina ako mitoor to tao misaloma' i pala.

Ccay a romi'ad, ata sa ko ina tamiyanan tayni tona pala no Kihaw, toro' sa toya mafakciway a sota a pasowal, itini patireng kita to loma' saan. Nanoya misatapang kami ato ina mikarkar to sota a misahadhad, 'aloman ko cfang niyam a malecad a mikarkar to malopatirengan nangra. Malecad to 'ayaw matastas malaplap no Sifu ato tayhing cangra, kawrira, caay ka pisawad a misaliyal yaw a patireng ci ina ako to loma', saka saikor laheci sato ko katomireng no loma' niyam tona pala, 'alomanay ko loma' malaheci mapatireng, sa'osi han ira ko ccay so'ot ira ko lima polo' no loma' itini. Saka halafin to ko kamaro' nangra, ihakowaay, o Kihaw han to ko nangra a pangangan tona niyaro'.

Iikor, ira tayra ko Congtong ci Litenghwei, nengneng han ningra ko paloma'an no finawlan siniada cingra, saka patirengan no Sifu ko todong haloma' no finawlan, sakapah sato ko niyaro' no niyam, caay to kalecad to 'ayaw kiheco sa a mamang ko loma', kaciferangan faedet ko laloma' matalaw aca to faliyos. Tahanini, caay ka tawal no mako ko patireng no Sifu to loma' niyam itini tona Kihaw, misa'icel kako a mitilid, nanay iikor ira ko sapatodong no mako to finawlan ato kitakit.

內湖高工語文競賽原住民族語朗讀【海岸阿美語】 高中學生組 編號 2 號

海濱國宅

我的部落 Kihaw 在 Kilong，向著大海。部落的聚會所□活動中心，聚會所前有廣場□□年祭的舞場。Kihaw 有兩條寬長的聯絡道，一條向北，另一條向南，Kihaw 部落□近學校及觀光公園。

爸媽從 Posongay 遷徙而來，經常搬遷，又因無法負擔租金，媽媽就跟著族人去佔地蓋違建屋，好幾次被警察追□或被拆除，蓋的違建屋並沒有成功，媽媽就沒有再跟隨族人去佔地蓋違建。

有天，我們到 Kihaw 這個地方，媽媽指著一塊測量過的土地說：「我們就在這裡蓋屋子。」我們跟著媽媽開山整地，也跟之前一樣被拆除追□，媽媽一而再的把房子蓋起來，最後有好多的房子成功的蓋在這裡，大約有 150 戶人家，不知何時開始這地方就稱□ Kihaw 部落。

Litenghwei 總統來視察部落，□百姓重建美輪美奐的房子。房子不再擁擠狹小，也不用擔心颱風的來臨。我不會忘記政府□我們蓋的房子，希望將來能回饋族人及社會國家。

內湖高工語文競賽原住民族語朗讀【海岸阿美語】 高中學生組 編號 3 號

O tafolod no Pangcah

To laday itini i 'orip no Pangcah, awaay ko patodongan to cacitafolod sanay a serangawan, deng sa o mato'asay aca ko citafoloday, sa ciparo sa deng o 'icep ato tamako anca o milipotan a tamako, todongay to malo sapa'icep sapatamako to widang ato a 'icepen to no tireng aca. O saka lalacal to tamdaw, mapa'icep mapatamako to ko tamdaw masadak to ko sasowalen caayay to ka sasingodongodo fangcal to ko kalawidang. Ona misowalan tona pa'icepan a tafolod ato sakiilisin a tafolod caayay ka lecad konini.

Maraod to ko kailisinin maemin cilosid mikapot ko kapah ato kaying, sa cicaedong sa to maliemiay malikatay to nano to'as ho a losid, alami'ala'alay to tafolod, sa salongan sa nengnengen ko kaying, tanestes ko kapah. o mato'asay a fa'inayan tano sapengec sa to sasifin ko fongoh, maemin cisa'alay to tafolod. O pakarongay caayay ka citafolod , tano kayap sa ato inapir ko losid. O caay ho kalakaying a fafahiyan caayay kangaay mikapot to kalikodaan.

Orasaka o misa'alayan no fafahiyan ato fa'inayan a tafolod to kailisinin, caayay kalecad to pa'icepan no mato'asay a tafolod.

Saikoray to a romi'ad no kailisinin, ira ko todong pakayat sanay a dadaya. O mama no kapah ko cacitodong a pakayat to malangohahay, pakakayat han i sakawili no fa'inayan a mikayat ko fafahiyan, ano maolah, mahemek, ci faloco' kora kaying takaw sa micoled to sapatiwid i tafolod nora kapah, ano matatama ko faloco' ato kasasiolah nangra tatosa, malepon to ko kasakero haklong sato koya kapah tora kaying minokay. Ano awa ko harateng nora kaying tora fa'inayan caayay patiwid tora kapah, awaay ko paro no tafolod nora kapah, onini i o papinang to caay kaolah kora fafahiyan.

O kahantalaan no kaying ato kapah to kailisinin, ira ko pakayat sanay to mihecahecaan, nawhani, itira i ka'ayaw no 'alomanay papinang to kaolahan. Saka masakero sato paseneng to nika fangcal no tatirengan, mangalef ko kapah patahekal to calowaay tanestes no tatirengan, ano mahemek ko mato'asay no fafahiyan, maedeng malokadafo anosa i, paocor hanira ko wawa nira a patiwid. Maherek sato masakero matomes to ko tafolod noya masakapahay.

內湖高工語文競賽原住民族語朗讀【海岸阿美語】高中學生組 編號 3 號

阿美族的背袋（情人袋的來源）

阿美族沒有固定披戴背袋的文化。只有年長者會隨身帶背袋，袋子裡也只裝檳榔、香口或煙草，主要是方便自己享用或與朋友分享，口是個拉近彼此距離的媒介，進而相互建立情感。這裡所謂的檳榔袋與口年祭披戴的背袋是不相同的。

每年口年祭時，口年男女們穿著阿美族華麗的傳統服飾，身上則披戴背袋。年長的男性們還會使用毛巾當頭飾，身上也會披戴背袋。口少年由於口未成年，無法參加情人之夜，故口年祭歌舞時，他們不披戴背袋，只穿男用圍裙及腰帶。

口年祭的最後一天，會安排情人之夜。由小姐之母牽線，讓女孩在男子左邊牽手共舞，如果女孩愛慕口年，會口的將禮物放入口年的背袋裡，如果兩人相悅、情投意合，歌舞結束後口年就會跟女孩回家。

口年男女們每年最期待的情人之夜，可在眾人面前示愛。未婚男女會在歌舞中大方展現體態，尤其口年們所展現的口健體魄，一旦獲女方家長賞識，即會暗示女兒贈送禮物。當歌舞結束後，優秀口年的背袋裡總是裝滿禮物。